

ЄДИНОБОРСТВА № 3(9)

EDINOBORSTVA № 3(9)

ЕДИНОБОРСТВА № 3(9)

Електронний науковий журнал

Харків – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЄДИНОБОРСТВА

EDINOBORSTVA

ЄДИНОБОРСТВА

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Виходить 4 рази на рік
Видається з 2016 року

№3 (9)

Харків
Харківська державна академія фізичної культури
2018

УДК 796.8 (051)
ББК 75.715/75.715.9
Е 33
ISSN (Ukrainian ed. Online) 2523-4196
DOI:10.5281/zenodo.1256819

Видається за постановою вченої ради ХДАФК від 21.05.2018 р. протокол №13.

(2018). Єдиноборства, № 3(9).

(Укр., рус., англ.)

Видання Харківської державної академії фізичної культури кафедри одноборств

Головний редактор:

Бойченко Н.В., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Члени редакційної колегії:

Ажиппо О.Ю., доктор педагогічних наук, професор (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Врублевський Є.П., доктор педагогічних наук, професор (Білорусь, Гомель, Гомельський державний університет ім. Ф. Скорини)

Єрмаков С.С., доктор педагогічних наук, професор (Україна, Харків, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди)

Камасєв О.І., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Пашков І.М., кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Ровний А.С., доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Тропін Ю.М., кандидат наук з фізичного виховання і спорту (Україна, Харків, Харківська державна академія фізичної культури)

Спеціалізоване видання з проблем єдиноборств

Рік заснування до: 2016 (з 2004 видавався як матеріали науково-практичної конференції «Актуальні проблеми спортивних ігор і єдиноборств у вищих навчальних закладах»)

Область і проблематика: У збірнику представлені статті з проблем організації навчально-тренувального процесу в закладах вищої освіти, ДЮСШ; вдосконалення підготовки спортсменів в сучасних умовах; стану фізичної, техніко-тактичної та психологічної підготовленості спортсменів; ефективності змагальних показників; організації патріотичного виховання молоді України в процесі занять єдиноборствами; вдосконалення процесу фізичного виховання студентів з використанням єдиноборств.

Для аспірантів, докторантів, магістрів, тренерів, спортсменів, викладачів навчальних закладів, вчителів середніх шкіл.

Періодичність: 4 рази на рік

Журнал включено до бази даних: **ROAD** (Directory of Open Access scholarly Resources); **Google Scholar**; **PBN** (Polish Scholarly Bibliography).

Адреса редакції: Клочківська, 99, каб. 203, м. Харків, 61168, Україна.

Телефон: +380987747875 **E-mail:** natalya-meg@ukr.net

Електронна версія журналу розміщена на сайті: <http://www.sportscience.org>

ЗМІСТ

Алексенко Я.В., Алексєєва І.А., Бойченко Н.В. Порівняльний аналіз прояву творчих здібностей (креативності) у дзюдоїстів та плавців.....	4-13
Алексєєв А.Ф., Ананченко К.В., Бойченко Н.В. Особливості використання комбінаційних дій в дзюдо.....	14-22
Бугаевский К.А., Черепок А.А. Аналіз показателів менструального циклу у спортсменок різних вікових груп в кюкшинкай-каратє.....	23-31
Палій О.В., Пашков І.М. Динаміка розвитку витривалості тхеквондістів 12–14 років.....	32-40
Пашков І.М. Динаміка розвитку координаційних здібностей тхеквондістів 8–10 років.....	41-48
Романенко В.В., Бурдаков І.В. Временные характеристики основных соревновательных действий в тхэквондо.....	49-57
Санжарова Н., Огарь Г., Сич Д. Особливості швидкісно-силової підготовки юних тхеквондістів.....	58-68
Тропин Ю.Н. Тенденция в динамике физической подготовленности у девушек-борцов.....	69-76
Шалар О.Г., Савченко-Марущак М.С., Стрикаленко Є.А. Взаємозв'язок стилів діяльності юних каратистів із спортивною та психологічною підготовленістю.....	77-85
Шандригось В.І. Аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед молоді до 23 років.....	86-96

Аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років

Шандригось В.І.

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Анотація. *Мета:* провести аналіз результатів виступів збірних команд на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років. **Матеріал і методи:** теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, інтернет-джерел аналіз звітних документів, відеоматеріалів, методи математичної статистики. **Результати:** виявлено, що у змаганнях з вільної боротьби брали участь представники 41 держави у кількості 173 спортсмени. 10 країн були представлені повним складом по 8 учасників. У континентальному розподілі Європу представили 25 країн (61 %); Азію – 9 (22 %); Америку і Африку по 3 країни (відповідно, 7,3 % і 7,3 %) і Австралію і Океанію – 1 країна (2,4 %). Перше загальнокомандне місце в неофіційному і медальному заліку з вільної боротьби посіла збірна команда Росії, котра не дивлячись на гостру конкуренцію підтвердила свою перевагу і домінування на міжнародному килимі. Загалом на цих змаганнях залікові очки отримали борці 25 країн (60,97 %), а на н'єдестал пошани підіймалися представники 15 країн (36,58 %). Шляхом аналізу змагальної діяльності виявлено, що в складі змагальної техніки переважають наступальні дії, сутичка ведеться постійно в високому темпі, прийоми виконуються після попередньої підготовки і в тому випадку, якщо спортсмен упевнений, що прийом буде виконаний. Борці високого класу мають високу результативність виконання прийому протягом всієї сутички. **Висновки.** Для розвитку і видовищності вільної боротьби необхідно вжити зусилля для підвищення результативності борцівських поєдинків при збереженні високої інтенсивності боротьби протягом всієї сутички, для цього і проводяться часті зміни і доповнення в правилах. Введення у міжнародний календар змагань чемпіонату світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років (U23) є позитивним моментом щодо популяризації вільної боротьби у світі, розширення календаря офіційних змагань, поступового переходу борців-юніорів у дорослу боротьбу і підготовку резерву для подальшої участі у Олімпійських Іграх.

Ключові слова: чемпіонат світу U23, вільна боротьба, країни-учасниці, медалі, UWW.

Вступ. В кінці минулого сторіччя спортивна боротьба отримала «перше попередження»: МОК спробував виключити з програми Олімпійських Ігор найстародавнішу, греко-римську боротьбу (Апойко, & Тараканов, 2013). На той час президентові всесвітньої федерації спортивної боротьби (на той час – ФІЛА) М. Ерцегану коштувало тоді величезних зусиль за підтримки фахівців і любителів спорту відстояти цей вид боротьби і залишити його в програмах подальших Олімпіад (Миндиашливи, & Подливаев, 2007). Пройшло 20 років і з боку МОК надійшло «друге попередження», причому серйозніше: тепер функціонерам не

сподобалися відразу три види боротьби: греко-римська, вільна і жіноча. 12 лютого 2013 року виконком МОК не включив спортивну боротьбу в 25 основних видів програми Олімпіади-2020. 29 травня на міжнародній конвенції SportAccord в Санкт-Петербурзі виконком МОК, розглянувши презентації претендентів, рекомендував спортивну боротьбу, бейсбол и сквош для голосування на сесію МОК, котра відбулася 7-9 вересня в Буенос-Айресі (Аргентина). 8 вересня сесія МОК визначила, що одним із трьох запропонованих видів, що увійде в програму Олімпіади-2020, буде спортивна

боротьба (Шандригось, & Мицкан, 2014; Шандригось, 2018).

За 11 років свого керівництва колишній президент ФІЛА Р. Мартінетті не зміг домогтися підвищення видовищності і популярності боротьби, а зміни правил і регламенту борцівських поєдинків, внесені за цей період, призвели до значного зниження кількості результативних прийомів в стійці і вельми примітивній тактиці ведення поєдинків навіть провідними борцями (Апойко, 2016; Миндиашливи, & Подливаев, 2007; Шандригось, 2013; Шандригось, 2018).

Як відомо, ФІЛА вдалося відстояти всі три дисципліни спортивної боротьби в якості олімпійських видів спорту. У вересні 2013 року на засіданні МОК було прийнято рішення залишити спортивну боротьбу в програмі Олімпійських ігор 2020, 2024 рр. Разом з тим, визнаючи свої помилки, бюро ФІЛА негативно оцінила діяльність Р. Мартінетті і усунула його з посади президента, і замість нього в 2013 році був обраний серб Н. Лаловіч (Апойко, & Тараканов, 2015; Апойко, 2016; Шандригось, & Мицкан, 2014). Уже при новому президенті значно і на цей раз позитивно змінені правила боротьби, що різко підвищило інтенсивність і видовищність поєдинків.

Можна з упевненістю вважати, що останні організаційні перебудови в керівництві ФІЛА приведуть у подальшому до істотних позитивних змін в аспекті підвищення престижу і видовищності спортивної боротьби. У всякому разі було змінено навіть назву федерації: аббревіатура тепер виглядає як UWW, що розшифровується як «Об'єднаний Світ Боротьби» (Апойко, 2016; Шандригось, 2018).

Аналізуючи тенденцію розвитку вільної боротьби в останні роки, більшість фахівців сходяться на тому, що для розвитку боротьби, в тому числі, як елемента програми Олімпійських Ігор, необхідно вжити зусилля для підвищення

результативності борцівських поєдинків при збереженні високої інтенсивності боротьби протягом всієї сутички (Апойко, 2016; Апойко, & Тараканов, 2013; Воробьева, & Тараканов, 2017; Тропин, & Бойченко, 2017; Тропин, & Пономарев, 2015).

Для популяризації, видовищності і пропаганди спортивної боротьби як виду спорту в світі UWW вносить доповнення в правила і вводить різні нововведення. Одним з таких нововведень є проведення чемпіонату світу серед чоловіків до 23 років (ЧС U23) з трьох видів спортивної боротьби (греко-римської, вільної та жіночої), що вперше відбувся у м. Бидгощ (Польща) з 21 по 25 листопада 2017 року.

Мета дослідження: провести аналіз результатів виступів збірних команд різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років.

Матеріал і методи дослідження. Із методів дослідження ми використовували теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел, інтернет-джерел, аналіз звітних документів, відеоматеріалів, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Нами були проведені педагогічні спостереження за змагальною діяльністю спортсменів-борців високої кваліфікації на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років (ЧС U23) 2017 року.

Виявлено, що введення у міжнародний календар змагань чемпіонату світу з серед чоловіків до 23 років (U23) є позитивним моментом щодо популяризації вільної боротьби у світі, розширення календаря офіційних змагань, поступового переходу борців-юніорівудорослу боротьбу і підготовку резерву для подальшої участі у Олімпійських Іграх.

У таблиці 1 наведено кількісний склад команд-учасниць змагань з вільної боротьби. У змаганнях брали участь представники 41 держави у кількості 173 спортсмени.

Кількісний склад команд-учасниць змагань чемпіонату світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

№	Країни	К-сть учасників	№	Країни	К-сть учасників
1	Австрія	1	22	Литва	3
2	Азербайджан	5	23	Македонія	1
3	Алжир	1	24	Марокко	1
4	Американське Самоа	1	25	Молдова	6
5	Білорусь	7	26	Монголія	7
6	Болгарія	6	27	Німеччина	2
7	Вірменія	4	28	Польща	8
8	Греція	2	29	Румунія	2
9	Грузія	8	30	Росія	8
10	Естонія	1	31	Саудівська Аравія	3
11	Єгипет	2	32	Словаччина	3
12	Ізраїль	2	33	США	8
13	Індія	8	34	Туреччина	8
14	Іран	8	35	Туркменістан	2
15	Іспанія	1	36	Угорщина	5
16	Італія	1	37	Україна	8
17	Казахстан	8	38	Фінляндія	2
18	Канада	5	39	Франція	2
19	Киргизстан	3	40	Швейцарія	3
20	Китай	6	41	Японія	8
21	Куба	3			

Десять країн: Грузія, Індія, Іран, Казахстан, Польща, Росія, США, Туреччина, Україна, Японія були представлені повним складом по 8 учасників. По 7 учасників виступили від Білорусі і Монголії; 6 заявила Болгарія, Молдова і Китай; 5 – Азербайджан, Канада

і Угорщина; решта країн (23 країни) – від 1 до 4 спортсменів.

У континентальному розподілі Європу представили 25 країн (61 %); Азію – 9 (22 %); Америку і Африку по 3 країни (відповідно, 7,3 % і 7,3 %) і Австралію і Океанію – 1 країна (2,4 %) (рис. 1).

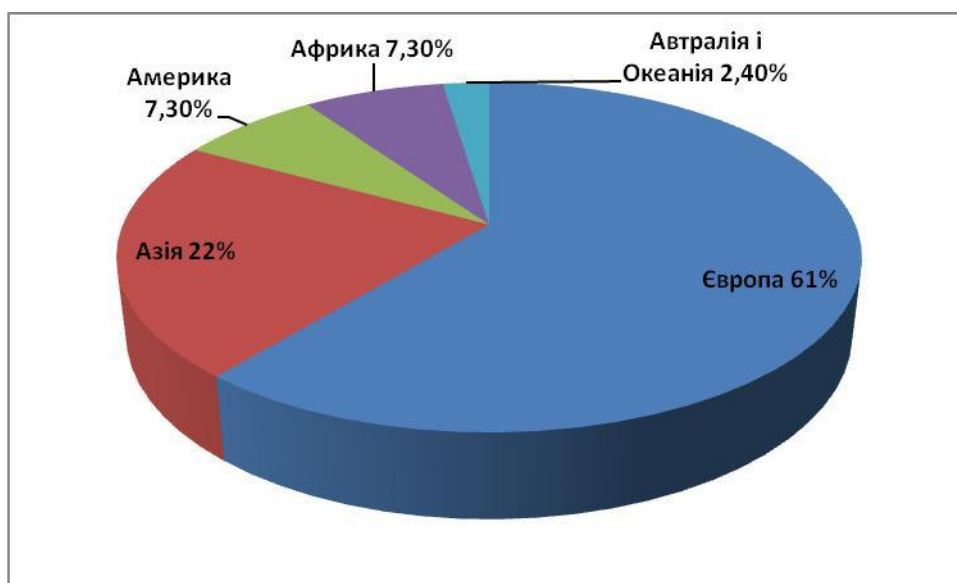

Рис. 1. Континентальний розподіл країн-учасниць чемпіонату світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

ЄДИНОБОРСТВА EDINOBORSTVA ЄДИНОБОРСТВА 2018 №3(9)

У таблиці 2 наведені результати виступу збірних команд різних країн. Перше загальнокомандне місце в неофіційному заліку з вільної боротьби

посіла збірна команда Росії. Друге місце посіла команда Казахстану, а третє місце виборола команда Грузії.

Таблиця 2

Результати виступу збірних команд на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року (місце / очки)

№	Країни	Вагові категорії, кг								Всього очок	Загальне місце
		57	61	65	70	74	86	97	125		
1	Австрія		15/-								
2	Азербайджан	3/8	13/-	18/-	10/1		7/4			13	14
3	Алжир	17/-								-	26-41
4	Американське Самоа						18/-			-	26-41
5	Білорусь		5/6	5/6	7/4	10/1	5/6	2/9	14/-	32	6
6	Болгарія	2/9		20/-	15/-	5/6	19/-		9/2	17*	13*
7	Вірменія	20/-	7/4		20/-	15/-				4	21
8	Греція					19/-		13/-		-	26-41
9	Грузія	12/-	12/-	13/-	3/8	3/8	3/8	9/2	1/10	36	3
10	Естонія				11/-					-	26-41
11	Єгипет			15/-		23/-				-	26-41
12	Ізраїль	21/-						3/8		8	16
13	Індія	22/-	8/3	2/9	2/9	20/-	12/-	8/3	16/-	24	9
14	Іран	14/-	9/2	3/8	13/-	17/-	13/-	1/10	3/8	28	8
15	Іспанія				17/-					-	26-41
16	Італія							19/-		-	26-41
17	Казахстан	5/6	2/9	17/-	5/6	8/3	2/9	7/4	7/4	41	2
18	Канада	13/-		25/-	21/-	13/-		18/-		-	26-41
19	Киргизстан	10/1	14/-	22/-						1	25
20	Китай	5/6		16/-		18/-	14/-	5/6	5/6	18	11
21	Куба	1/10		10/1			5/6			17*	12*
22	Литва			22/-		11/-		19/-		-	26-41
23	Македонія	8/3								3	23
24	Марокко				19/-					-	26-41
25	Молдова	16/-	5/6	14/-	13/-	16/-			13/-	6	18
26	Монголія	18/-		7/4	12/-	21/-	9/2	19/-	10/1	7	17
27	Німеччина	15/-						15/-		-	26-41
28	Польща	25/-	11/-	25/-	16/-	12/-	16/-	12/-	11/-	-	26-41
29	Румунія			11/-				16/-		-	26-41
30	Росія	9/2	3/8	1/10	17/-	1/10	1/10	5/6	2/9	55	1
31	Саудівська Аравія	22/-		22/-		25/-				-	26-41
32	Словаччина			12/-		2/9		10/1		10	15
33	США	19/-	10/1	3/8	1/10	5/6	17/-	3/8	17/-	33*	4*
34	Туреччина	3/8	3/8	5/6	3/8	14/-	15/-	14/-	12/-	30	7
35	Туркменістан			21/-			19/-			-	26-41
36	Угорщина	22/-				24/-	11/-	17/-	5/6	6	18
37	Україна	7/4	16/-	19/-	9/1	3/8	8/3	3/8	3/8	33*	5*
38	Фінляндія					9/2			8/3	5	20
39	Франція			9/2		22/-				2	24
40	Швейцарія		17/-		8/3		10/1			4	21
41	Японія	11/-	1/10	8/3	5/6	7/4	19/-	11/-	15/-	23	10

Примітки: * - за однакової загальної кількості очок береться до уваги наявність вищої медалі у вагових категоріях.

Загалом на цих змаганнях залікові очки (залікові очки нараховуються з 1 по 10 місце у вагових категоріях) отримали борці 25 країн (таблиця 2), що становить

60,97 % серед країн-учасниць змагань, а на п'єдестал пошани підіймалися представники 15 країн, відповідно, 36,58% від усіх країн-учасниць (таблиця 3).

Таблиця 3

Медальний залік результатів виступу збірних команд на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

Країни	Вагові категорії, кг								Кількість медалей	Місце
	57	61	65	70	74	86	97	125		
Росія		Б	З		З	З		С	5	1
Грузія				Б	Б	Б		З	4	2
США			Б	З			Б		3	3*
Іран			Б				З	Б	3	4*
Куба	З								1	5
Японія		З							1	5
Казахстан		С				С			2	7*
Індія			С	С					2	8*
Білорусь							С		1	9*
Болгарія	С								1	10*
Словаччина					С				1	11*
Туреччина	Б	Б		Б					3	12*
Україна					Б		Б	Б	3	13*
Ізраїль							Б		1	14
Азербайджан	Б								1	14

Примітки: Примітки: З – золота медаль; С – срібна медаль; Б – бронзова медаль; * - за однакової загальної кількості медалей UWW, брала до уваги більшу кількість залікових очок набрану командою.

Аналіз змісту таблиці 4 свідчить, в першу чергу, про значну перевагу спортсменів Росії, котрі не дивлячись на гостру конкуренцію завоювали 3 золоті, 1

срібну і 1 бронзову нагороди, підтвердивши тим самим домінування на міжнародному килимі.

Таблиця 4

Медальний залік результатів виступу збірних команд на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

Країни	Медалі			Всього медалей	Місце
	Золоті	Срібні	Бронзові		
Росія	3	1	1	5	1
Грузія	1	-	3	4	2
США	1	-	2	3	3*
Іран	1	-	2	3	4*
Куба	1	-	-	1	5
Японія	1	-	-	1	5
Казахстан	-	2	-	2	7*
Індія	-	2	-	2	8*
Білорусь	-	1	-	1	9*
Болгарія	-	1	-	1	10*
Словаччина	-	1	-	1	11*
Туреччина	-	-	3	3	12*
Україна	-	-	3	3	13*
Ізраїль	-	-	1	1	14
Азербайджан	-	-	1	1	14

Достойно виступили також спортсмени інших країн пострадянського простору: Грузія (1 золота і 3 бронзові медалі); Казахстан (2 срібні); Білорусь (1 срібна); Україна (3 бронзові). Дещо нижче своїх можливостей виступила збірна Азербайджану завоювавши лише 1 бронзову нагороду. Традиційно підтвердили свій статус борцівських держав США, Іран, Куба, Японія, Туреччина. Останнім часом починає гучно заявляти про себе у вільній боротьбі збірна Індії, що свідчить про значну популяризацію у світі.

Подальший аналіз змагань на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед

чоловіків до 23 років здійснювався нами шляхом розрахунку і порівняння величин коефіцієнтів якості виступів борців, котрі представляють різні країни. Ці коефіцієнти у відповідності з рекомендаціями фахівців (Апойко, 2016; Апойко, & Тараканов, 2013; Воробьева, & Тараканов, 2017; Таймазов, & Тараканов, 2016) визначались співвідношенням кількості завойованих медалей до кількості учасників, що представляли кожену країну. Отримані таким чином дані наведені у таблиці 5.

Таблиця 5

Оцінка якості виступів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

Країни	Кількість учасників	Кількість медалей	Коефіцієнт якості, %	Ранг
Росія	8	5	62,50	1
Грузія	8	4	50,00	2-3
США	8	3	37,50	4-8
Іран	8	3	37,50	4-8
Куба	3	1	33,33	9-10
Японія	8	1	37,50	4-8
Казахстан	8	2	25,00	11-12
Індія	8	2	25,00	11-12
Білорусь	7	1	14,29	15
Болгарія	6	1	16,66	14
Словаччина	3	1	33,33	9-10
Туреччина	8	3	37,50	4-8
Україна	8	3	37,50	4-8
Ізраїль	2	1	50,00	2-3
Азербайджан	5	1	20,00	13

Аналіз змісту таблиці 5 свідчить про високі значення коефіцієнту якості виступу спортсменів Росії (62,5 %), Грузії і Ізраїлю (по 50 %). Це означає, що не менше половини учасників зазначених країн завоювали нагороди.

В той же час низькі значення коефіцієнту якості виступу спортсменів виявлені у борців США, Ірану, Туреччини, України, Японії (по 37,5 %), Куби і Словаччини (по 33,3 %),

Казахстану (25 %, який до речі посів друге місце у загальному заліку очок) і Індії (25 %). Дана інформація, з одного боку, є свідченням невдалого виступу більшості спортсменів цих країн, а з іншого боку, підтверджує низьку інформативність медального заліку при аналізі результатів змагань борців.

В якості додаткової, але не менш важливої інформації, були визначені коефіцієнти якості виступів спортсменів

різних континентів (таблиця 6). Що цікаво першість за цим коефіцієнтом розділили спортсмени Європи і Америки (по 36,36

%). Третій показник якості виявився у спортсменів Азії.

Таблиця 6

Оцінка якості виступів борців різних континентів на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року

Континенти	Кількість учасників	Кількість медалей	Коефіцієнт якості, %	Ранг
Європа	55	20	36,36	1-2
Азія	24	8	33,33	3
Америка	11	4	36,36	1-2

Також шляхом аналізу змагальної діяльності на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року виявлено, що в складі змагальної техніки переважали наступальні дії, сутичка велася постійно в високому темпі, прийоми виконувалися після попередньої підготовки і в тому випадку, якщо спортсмен упевнений, що прийом буде виконаний. Борці високого класу мали високу результативність виконання прийому протягом всієї сутички (протягом двох періодів).

Висновки.

1. Встановлено, що для розвитку і(36,58 % від усіх країн-учасниць), що видовищності вільної боротьби, в тому числі, як елемента програми Олімпійських Ігор, необхідно вжити зусилля для підвищення результативності борцівських поєдинків при збереженні високої інтенсивності боротьби протягом всієї сутички, для цього і проводяться часті зміни і доповнення в правилах.

2. Введення у міжнародний календар змагань чемпіонату світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років (U23) є позитивним моментом щодо популяризації вільної боротьби у світі, розширення календаря офіційних змагань, поступового переходу борців-юніорів у дорослу боротьбу і підготовку резерву для подальшої участі у Олімпійських Іграх.

3. Визначено, що країни колишнього СНД являються лідером на світовий і європейській арені у вільній боротьбі. Перше загальнокомандне місце в неофіційному і медальному заліку посіла

збірна команда Росії, котра не дивлячись на гостру конкуренцію завоювала 3 золоті, 1 срібну і 1 бронзову нагороди, підтвердивши тим самим домінування на міжнародному килимі. Також традиційно впевнено і стабільно виступають борці, що представляють країни пострадянського простору, особливо Казахстан, Білорусь, Україна, Грузія, які вже увійшли в елітну десятку провідних борцівських держав світу або близькі до неї. Загалом на цих змаганнях залікові очки отримали борці 25 країн (60,97 %) серед, а на п'єдестал пошани підіймалися представники 15 країн свідчить пророзширення географії представництва борців.

4. Шляхом аналізу змагальної діяльності на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років 2017 року виявлено, що в складі змагальної техніки переважають наступальні дії, сутичка ведеться постійно в високому темпі, прийоми виконуються після попередньої підготовки і в тому випадку, якщо спортсмен упевнений, що прийом буде виконаний. Борці високого класу мають високу результативність виконання прийому протягом всієї сутички (протягом двох періодів).

5. Всі ці факти об'єктивно підтверджують провідну роль вітчизняної школи спортивної боротьби і високу ефективність системи підготовки борців високого класу, які сприяють збереженню гідного статусу спортивної боротьби в структурі сучасного олімпійського спорту. Після значних реформ (зміна структури

управління боротьбою, коректування правил змагань і т.д.), що зробило нове керівництво UWW в надзвичайно короткий термін, вільна боротьба все ж залишилася в програмах майбутніх Олімпійських Ігор. Цього вимагали як історичні передумови виникнення і розвитку спортивної боротьби, так і перспективи її вдосконалення в рамках сучасного олімпійського руху.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку. У

подальшому планується продовжити дослідження у напрямку системно-історичного аналізу досягнень борців різних країн на чемпіонатах світу.

Конфлікт інтересів. Автор відзначає, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Апойко, Р. Н., & Тараканов, Б. И. (2015). *Спортивная борьба: эволюция, тенденции, проблемы и приоритетные пути их решения : монографія*. СПб. : Изд-во Политех. ун-та.
- Апойко, Р. Н. (2016). *Эволюция спортивной борьбы в международном олимпийском движении и ее влияние на основные компоненты подготовки борцов высшей квалификации*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук). СПб.
- Апойко, Р. Н., & Тараканов, Б. И. (2013). «Эволюция и тенденции развития спортивной борьбы в современном олимпийском движении». *Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта, № 8 (102)*, 7-12.
- Воробьева, Н. В., & Тараканов, Б. И. (2017). «Анализ выступлений женщин-борцов разных стран на олимпийском турнире в Рио-Де-Жанейро по вольной борьбе». *Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта, № 11 (153)*, 44-48.
- Миндиашливи, Д. Г. & Подливаев, Б. А. (2007). *Вольная борьба: история, события, люди : монографія*. Советский спорт, Москва.
- Таймазов, А. Б., & Тараканов, Б. И. (2016). «Анализ результатов выступлений стран-участниц по спортивной борьбе на XXXI Олимпийских Играх». *Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта, № 10 (140)*, 175-180.
- Тропин, Ю. Н., & Бойченко, Н. В. (2017). «Содержание различных сторон подготовки борцов». *Единоборства, №4*, 79-83.
- Тропин, Ю. Н., & Пономарев, В. А. (2015). «Обзор чемпионата Европы до 23 лет 2015 года по спортивной борьбе». *Materialy XI mezinarodni vedecko-prakticka conference «Efektivni nastroje modernich ved – 2015», Dil17. Telovychovaasport. Hudbaazivot., Praha, Publishing House «Education and Science» s.r.o, 26-29 stram.*
- Шандригось, В. І., & Мицкан, Б. М. (2014). «Аналіз досягнень країн-учасниць на Олімпійських іграх з вільної боротьби». *Вісник Прикарпатського університету, серія «Фізична культура», Випуск 19*, 22-26.
- Шандригось, В. І. (2013). «Еволюція правил змагань зі спортивної боротьби (огляд літератури)». *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, Т. І., Вип. 107*, 347-351.
- Шандригось, В. І. (2018). «Системно-історичний аналіз досягнень країн-учасниць в змаганнях з вільної боротьби на Олімпійських Іграх (1904-2016 рр.)». *Единоборства, №1(7)*, 89–97.

Стаття надійшла до редакції: 12.05.2018 р.

Опубліковано: 01.06.2018 р.

Аннотация. Шандригось В. И. Анализ результатов борцов разных стран на чемпионате мира по вольной борьбе среди мужчин до 23 лет. **Цель:** провести анализ результатов выступлений сборных команд на чемпионате мира по вольной борьбе среди мужчин до 23 лет. **Материал и методы:** проведено педагогические наблюдения за соревновательной деятельностью спортсменов-борцов высокой квалификации на чемпионате мира по вольной борьбе среди мужчин до 23 лет (ЧМ U23) 2017 года. **Использованные методы:** теоретический анализ и обобщение литературных источников, интернет-источников анализ отчетных документов, видеоматериалов, методы математической статистики. **Результаты:** выявлено, что в соревнованиях по вольной борьбе участвовали представители 41 государства в количестве 173 спортсмена. 10 стран были представлены полным составом по 8 участников. В континентальном распределении Европе представили 25 стран (61%); Азии – 9 (22%); Америку и Африку по 3 страны (соответственно, 7,3% и 7,3%) и Австралия и Океания – 1 страна (2,4%). Первое общекомандное место в неофициальном и медальном зачете по вольной борьбе заняла сборная команда России, которая несмотря на острую конкуренцию подтвердила свое преимущество и доминирование на международном ковре. Всего на этих соревнованиях зачетные очки получили борцы 25 стран (60,97%), а на пьедестал почета поднимались представители 15 стран (36,58%). Путем анализа соревновательной деятельности установлено, что в составе соревновательной техники преобладают наступательные действия, схватка ведется постоянно в высоком темпе, приемы выполняются после предварительной подготовки и в том случае, если спортсмен уверен, что прием будет выполнен. Борцы высокого класса имеют высокую результативность выполнения приема на протяжении всей схватки. **Выводы.** Для развития и зрелищности вольной борьбе необходимо принять усилия для повышения результативности борцовских поединков при сохранении высокой интенсивности борьбы на протяжении всей схватки, для этого и проводятся частые изменения и дополнения в правилах. Введение в международный календарь соревнований чемпионата мира по вольной борьбе среди мужчин до 23 лет (U23) является положительным моментом в популяризации вольной борьбе в мире, расширение календаря официальных соревнований, постепенного перехода борцов юниоров во взрослую борьбу и подготовку резерва для дальнейшего участия в Олимпийских Играх.

Ключевые слова: чемпионат мира U23, вольная борьба, страны-участницы, медали, UWW.

Abstract. Shandrygos V. Result analysis of fighters from different countries at World Wrestling Championship among the man till 23. **Objective:** Release analysis results of team performances at World Wrestling Championship among the man till 23. **Materials and methods:** pedagogical observations have been released the competitive activity of high-qualified athlete-fighters at World Wrestling Championship among the man till 23 (WC U23) 2017. **The methods:** theoretical analysis and generalization of literature sources, internet-sources, analysis of reporting documents, videos and methods of mathematical statistics. **Results:** discovered that in world wrestling championship take part a representative of 41 countries in quantity of 173 persons. The 10 countries was presented of full squad by 8 participant. In continental section 25 countries present the Europe (61%) Asia–9 (22%); America and Africa, three countries (in accordance – 7,3% and 7,3%) Australia and Oceania – one country (2,4%). Russian team take part at first general command place in unofficial and medal competition, despite the hard rivalry took 3 golden, 1 silver and 1 bronze medals, which is testifies a advantage and dominance at worldwide carpet. The fighters from 25 countries got credit points (60,97%), and 15 fighters got on pedestal of respect (36,58%). Quality coefficient analysis of fighters testifies that high value of coefficient quality of Russian athletes performance (62,5%), Georgia and Israel about (50%). It means, that not less than half of members specified countries won. In that time low coefficient values of athletes performance quality, spotted in athletes from USA, Iran, Turkey, Ukraine and Japan (about 37,5),

*Cuba and Slovakia (about 33,3%), Kazakhstan and India (about 25%). In one hand, this data is the testimonies of unfortunate performance of athletes from this countries, In other hand, thats approves low informative medal record before analysis of athletes championship results. In way of analysis competitive activity, discovered that in consisting of competitive technique, prevail offensive actions, the fight is going on constantly high pace, touch is made after preliminary preparation and in that case when the athlete is assured, that the touch is going to be done. Fighters of high rank have the high touch performance implementation during all fight. **Conclusion:** Detected, that for development and spectacle of wrestling necessary to take the effort improving performance of wrestling fights by saving high intensity of fight during the all clash, thats why the frequent changes and additions on rules are made. The traditionally confidently and stable, fighters, are having a good performance, they perform the countries of post-soviet area, a specially Russia, Kazakhstan, Belorussia, Georgia and Ukraine, that have entered in wrestling elite ten of the leading ones countries. Leading in international calendar the world wrestling championship among the man till 23 (U23) is the positive moment regarding to popularization of wrestling in world, expansion calendar of official fights, gradually moving junior-fighters to adult fight and preparing reserve to the next Olympic Games. All this facts objectively confirm a leading role of the native wrestling school and high ranking fighters preparation system effectiveness, which provide and save a worthy status of sport fight in structure of modern olympic sport. Thats was demanded by historical preconditions of occurrence and development of sport fight, and also prospects and improvements boundaries in modern olympic way.*

Key words: world championship U23, free wrestling, participating countries, medals, UWW.

References

- Apojko, R. N., & Tarakanov, B. I. (2015). *Sportivnaja bor'ba: jevoljucija, tendencii, problemy i prioritetnye puti ih reshenija : monografija*. SPb. : Izd-vo Politeh. un-ta.
- Apojko, R. N. (2016). *Jevoljucija sportivnoj bor'by v mezhdunarodnom olimpijskom dvizhenii i ee vlijanie na osnovnye komponenty podgotovki borcov vysshej kvalifikacii*. (Avtoref. dis. d-ra ped. nauk). SPb.
- Apojko, R. N., & Tarakanov, B. I. (2013). «Jevoljucija i tendencii razvitija sportivnoj bor'by v sovremennom olimpijskom dvizhenii». *Uchenye zapiski universiteta imeni P.F. Lesgafta, № 8 (102)*, 7-12.
- Vorob'eva, N. V., & Tarakanov, B. I. (2017). «Analiz vystuplenij zhenshin-borcov raznyh stran na olimpijskom turnire v Rio-De-Zhanejro po vol'noj bor'be». *Uchenye zapiski universiteta imeni P. F. Lesgafta, № 11 (153)*, 44-48.
- Mindiashlivi, D. G. & Podlivaev, B. A. (2007). *Vol'naja bor'ba: istorija, sobytija, ljudi : monografija*. Sovetskij sport, Moskva.
- Tajmazov, A. B., & Tarakanov, B. I. (2016). «Analiz rezul'tatov vystuplenij stran-uchastnic po sportivnoj bor'be na XXXI Olimpijskih Igrah». *Uchenye zapiski universiteta imeni P. F. Lesgafta, № 10 (140)*, 175-180.
- Tropin, Y. N., & Boychenko, N. V. (2017). «Soderzhanie razlichnyh storon podgotovki borcov». *Edinoborstva, №4*, 79-83.
- Tropin, Y. N. & Ponomarev, V. A. (2015) Review of the European Championship by 2015 at the age of 23 in sports. *Materialy XI mezinarodni vedecko-prakticka conference «Efektivni nastroje modernich ved – 2015», Dil17. Telovychovaasport. Hudbaazivot., Praha, Publishing House «Education and Science» s.r.o, 26-29 stram.*
- Shandrygos', V. I., & Myckan, B. M. (2014). «Analiz dosjagnen' krai'n-uchasnyč' na Olimpijs'kyh igrach z vil'noi' borot'by». *Visnyk Prykarpats'kogo universytetu, serija «Fizychna kul'tura», Vypusk 19, 22-26.*
- Shandrygos', V. I. (2013). «Evoljucija pravyl zmagani' zi sportyvnoi' borot'by (ogljad literatury)». *Visnyk Chernigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universytetu imeni T. G. Shevchenka, T. I., Vyp. 107, 347-351.*

Shandrygos', V. I. (2018). Systematically-historical analysis of country-members and their achievements on wrestling competition at the Olympic Games (1904-2016 y.y.). *Edinoborstva*, №1 (7), 89-97.

Відомості про автора:

Шандригось Віктор Іванович: к.фіз.вих., доцент; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка: вул. М. Кривоноса 2, м. Тернопіль, 46027, Україна.

Шандригось Віктор Іванович: к.физ.восп., доцент; Тернопольский национальный педагогический университет им. Владимира Гнатюка: ул. М. Кривоноса, 2, г. Тернополь, 46027, Украина.

Victor Shandrygos: PhD (physical education and sport), Associate Professor; Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University: M. Kryvonosa str. 2, Ternopil, 46027, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0002-1511-4559>

E-mail: shandrygos.v@gmail.com